

Deel 4
Kerncijfers van de actoren mensenhandel en mensensmokkel

De cijfers in dit deel komen van de zes actoren die in België een rol spelen in mensenhandeldossiers en zo mogelijk in mensensmokkeldossiers. De cijfers en hun evolutie in de periode 2011-2015 schetsen een zeker beeld van de overheidsaanpak van mensenhandel en mensensmokkel.

Dit zijn de zes actoren:

- de politie, met informatie uit de Algemene Nationale Gegevensbank;
- de Sociale Inspectiediensten;
- het College van Procureurs-generaal, met informatie over de vervolgingen door de parketten;
- de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ);
- PAG-ASA, Payoke en Sürya: de gespecialiseerde centra voor de opvang van slachtoffers;
- de Dienst Strafrechtelijk Beleid, met informatie over veroordelingen.

INLEIDING

De kerncijfers mensenhandel in dit onderdeel heeft Myria gekregen van de zes actoren die in ons land een rol spelen in mensenhandeldossiers. Voor zover die actoren ook actief zijn rond mensensmokkel, worden ook die cijfers weergegeven. Deze cijfers, en hun evolutie in de periode 2011-2015 laten toe om een zeker beeld te vormen van de overheidsaanpak van mensenhandel en mensensmokkel.

Dit zijn de zes actoren:

1. de politie, met informatie uit de Algemene Nationale Gegevensbank;
2. de Sociale Inspectiediensten;
3. het College van Procureurs-generaal, met informatie over de vervolgingen door de parketten;
4. de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ);
5. PAG-ASA, Payoke en Sürya: de gespecialiseerde centra voor de opvang van slachtoffers;
6. de Dienst Strafrechtelijk Beleid, met informatie over veroordelingen.

Per gegevensbron geven we telkens:
- een omschrijving van de aard en herkomst van de data;
- een voorstelling met een korte commentaar van de data;
- waar gepast: een analyserende nabeschouwing over het data-onderdeel of aanvullende informatie.

Onderlinge afstemming rond deze cijfers tussen de actoren ontbreekt. Dat maakt ze onvoldoende geschikt als basis om het beleid te evalueren en strategische analyses te ondersteunen. Die manco's vormen ook een niet te verwaarlozen beperking van de rapportagemogelijkheden ten aanzien van de Europese instellingen.

1. DATA VAN DE POLITIE

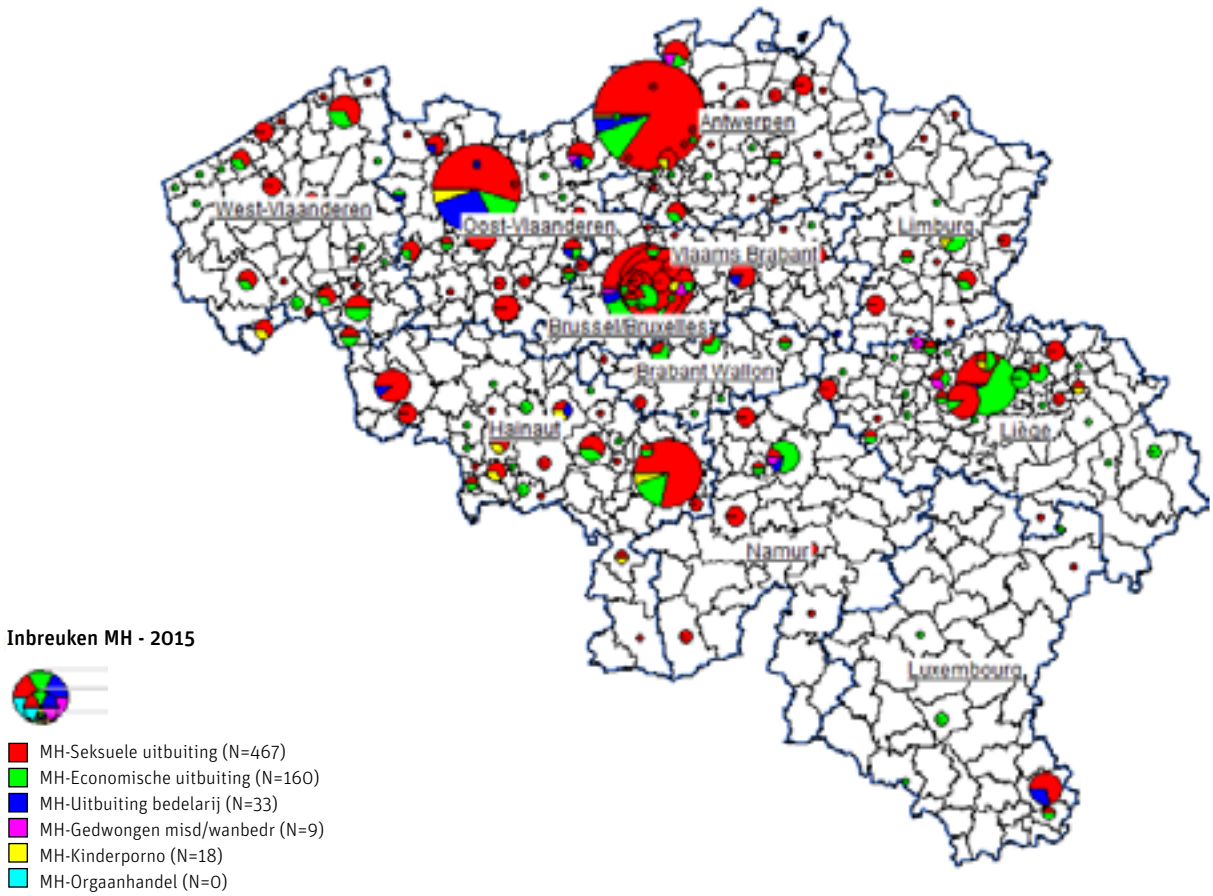
1.1. | Omschrijving

De federale gerechtelijke politie levert informatie aan onder de vorm van kaarten. Die zijn het werk van de strategische analisten van de Directie Bestrijding van de Criminaliteit tegen Personen die zich baseren op gegevens uit de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG) van de politie. Die gegevens tonen de evolutie van het politie-optreden van de laatste vijf jaar (zolang is het precies dat er gebruik wordt gemaakt van dezelfde syntaxis).

Voor het onderdeel mensensmokkel kiezen we ervoor om, naast de ANG-gegevens, ook gebruik te maken van gegevens die afkomstig zijn van de Directie van de operaties inzake bestuurlijke politie (DAO).

1.2. | Data over mensenhandel

Figuur 1. Inbreuken mensenhandel per gemeente en per uitbuitingsvorm (Bron: Algemene Nationale Gegevensbank, Politie)

Tabel 1. Inbreuken mensenhandel per jaartal en per uitbuitingsvorm (Bron: Algemene Nationale Gegevensbank, Politie)

Jaar	Seksuele uitbuiting	Kinderpornografie	Economische uitbuiting	Bedelarij	Gedwongen plegen van misdrijven	Organenhandel	Totaal
2011	481	85	333	47	10	1	**957**
2012	466	51	321	44	13	1	**896**
2013	586	201	273	33	14	1	**1.108**
2014	460	13	166	38	15	1	**693**
2015	467	18	160	33	9	0	**687**

Vaststellingen en tendensen

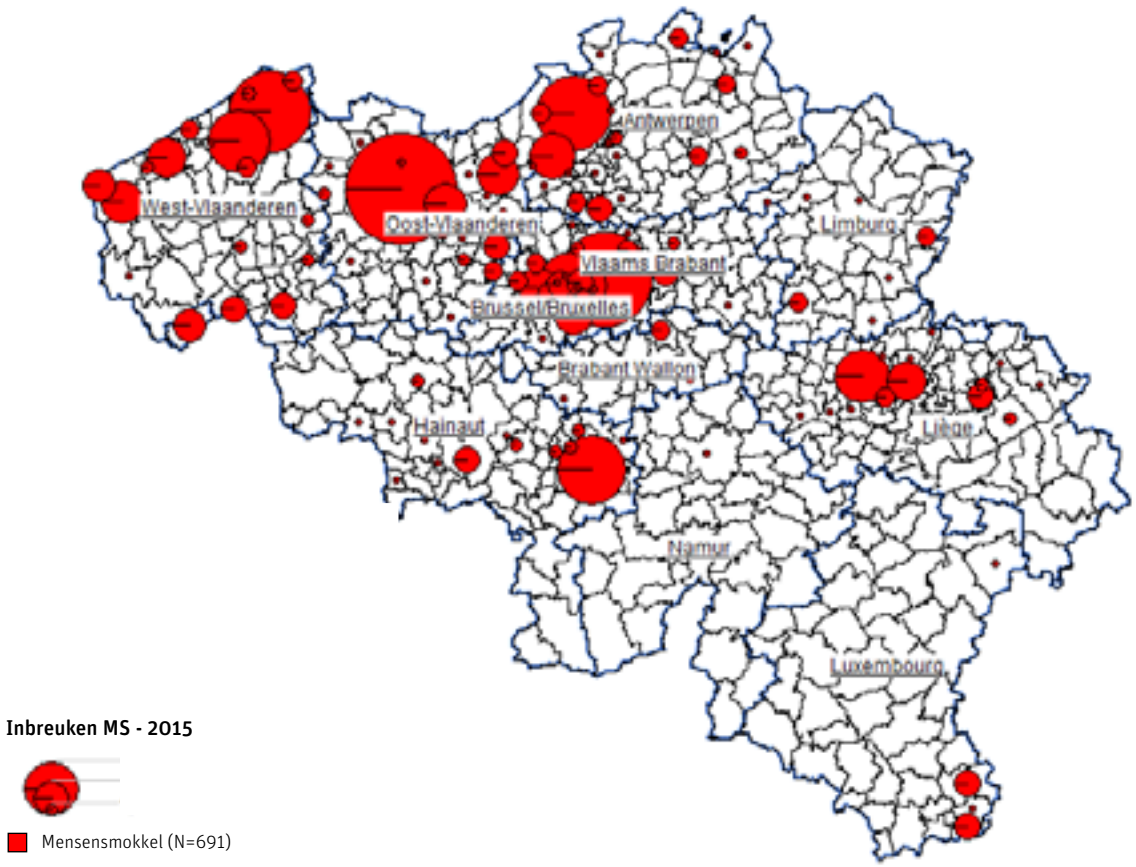
- Seksuele en economische uitbuiting blijven de twee meest verspreide uitbuitingsvormen, maar alleen de seksgerelateerde inbreuken (seksuele uitbuiting en kinderpornografie) vertonen een lichte stijging tussen 2014 et 2015. Voor alle andere uitbuitingsvormen is er sprake van een lichte daling. Globaal ligt het totaal van 2015 op hetzelfde niveau als 2014.
- De daling van de inbreuken mensenhandel met het oog op economische uitbuiting versterken het beeld van een verschuiving naar de vaststellingen door de Sociale Inspectiediensten.
- Voor het eerst in jaren is er geen enkel feit van mensenhandel met het oog op orgaanhandel vastgesteld.
- Over de sterke schommelingen inzake de vaststellingen die mensenhandel linken aan kinderpornografie, zie het Jaarverslag 2013, *Bruggen Slaan*.
- Het verhoogde aantal vaststellingen in de regio Kortrijk en Doornik is opmerkelijk.
- Hoe dan ook blijkt 2015 het jaar met het laagste totaal aantal vaststellingen, sinds men de huidige syntaxis aanhoudt in de ANG.

1.3. | Data over mensensmokkel

De hiernavolgende data, zijn alle afkomstig uit de ANG. De hiernavolgende kaart werkt met slechts één cijfer voor mensensmokkel dat niet alleen de inbreuken mensensmokkel omvat, maar ook hulp bij binnenkomst of instandhouding van onwettig verblijf (artikel 77 van de vreemdelingenwet) en zelfs de situaties waarin het illegaal verblijf werd vastgesteld in combinatie met een element van smokkel of uitbuiting ...

Deze kaart laat toe om voor 2015 de omvang van het aantal feiten van mensensmokkel te zien volgens een welbepaalde syntaxis die ruimer is dan de inbreuken op zich. Figuur 2 brengt de omvang van het fenomeen in kaart en tabel 2 zijn evolutie over de laatste vijf jaar.

Figuur 2. Omvang van het fenomeen mensensmokkel per gemeente (Bron: Algemene Nationale Gegevensbank, Politie)

Tabel 2. Evolutie van het aantal feiten van mensensmokkel
(Bron: Algemene Nationale Gegevensbank, Politie)

Jaar	Aantal
2011	268
2012	233
2013	597
2014	627
2015	691

1.4. | Data over intercepties van vreemdelingen in onwettig verblijf

De data van dit onderdeel zijn gebaseerd op de administratieve verslagen van de Dienst Vreemdelingenzaken, ten behoeve van de politie. Ze worden opgesteld naar aanleiding van intercepties door de politie, wanneer die om een instructie vraagt van de DVZ.

De evolutie van die data vormt een van de vele indicatoren van de evolutie van vreemdelingen die in onwettig verblijf worden aangetroffen. Hoewel ze niet strikt gelinkt kunnen worden aan mensensmokkel, vormen die data een op te volgen indicator.

Tabel 3. Aantal geïntercepteerde personen (Bron: Federale Gerechtelijke Politie)

Nationaliteit	2011	2012	2013	2014	2015
Afghanistan	455	669	649	400	**803**
Albanië	399	647	772	693	**840**
Algerije	6.337	6.384	4.897	3.726	**2.666**
Amerikaans Samoa	0	0	0	1	**0**
Amerikaanse Maagden-eilanden	0	0	0	2	**0**
Andorra	0	0	0	0	**1**
Angola	63	58	59	76	**81**
Antigua en Barbuda	0	1	0	0	**0**
Argentinië	2	9	4	9	**4**
Armenië	299	272	273	253	**157**
Australië	6	5	2	5	**4**
Azerbeidzjan	16	11	20	18	**28**
Bangladesh	84	77	118	123	**114**
Barbados	0	1	0	0	**1**
België	20	21	12	15	**1**
Benin	13	15	20	33	**43**
Bhutan	10	14	4	3	**1**
Bolivia	3	3	7	4	**3**
Bosnië en Herzegovina	151	241	254	130	**88**
Brazilië	578	432	389	378	**308**
Bulgarije	673	727	610	357	**303**
Burkina Faso	26	31	42	28	**34**
Burundi	31	24	19	24	**18**
Cambodja	0	4	2	2	**2**
Canada	7	6	6	5	**2**
Centraal-Afrikaanse Republiek	3	3	4	6	**22**
Chili	19	24	24	26	**6**
China	236	216	215	198	**182**
Colombia	10	18	24	17	**17**
Comoren	1	2	0	3	**0**
Congo-Brazzaville	3	5	7	55	**26**
Congo-Kinshasa	242	316	372	367	**322**
Costa Rica	1	1	0	0	**2**
Cuba	28	31	25	22	**13**
Cyprus	0	0	0	1	**0**
Denemarken	0	0	1	1	**2**
Djibouti	5	2	5	5	**5**
Dominica	0	0	0	4	**6**
Dominicaanse Republiek	16	19	21	10	**15**
Duitsland	16	10	18	47	**28**
Ecuador	44	32	33	22	**22**
Egypte	162	110	158	155	**112**
El Salvador	0	0	4	5	**3**
Equatoriaal-Guinea	4	3	2	1	**3**
Eritrea	94	66	124	452	**192**
Estland	7	6	6	7	**9**
Ethiopië	13	16	6	24	**34**
Filipijnen	29	32	20	28	**22**
Finland	1	2	6	0	**1**
Frankrijk	146	128	199	175	**270**
Gabon	13	13	30	15	**24**
Gambia	38	47	51	44	**50**
Georgië	164	226	183	254	**201**
Ghana	89	120	103	154	**128**
Griekenland	9	6	6	15	**9**
Guatemala	5	5	1	2	**5**
Guinee	192	198	259	315	**296**
Guinee-Bissau	7	11	5	9	**5**
Guyana	2	4	1	3	**7**
Haïti	1	1	3	2	**2**
Honduras	2	0	1	0	**4**
Hongarije	35	27	29	50	**39**
Ierland	7	8	7	15	**8**
India	654	592	633	493	**385**
Indonesië	9	2	4	3	**4**
Irak	573	403	328	313	**1.251**
Iran	472	492	397	455	**945**
Israël	21	16	26	24	**19**
Italië	54	33	75	57	**75**
Ivoorkust	50	44	68	65	**78**
Jamaica	6	4	10	5	**3**
Japan	5	3	6	0	**0**
Jemen	8	7	7	0	**0**
Jordanië	16	14	28	15	**10**
Kaapverdië	7	5	2	6	**9**
Kameroen	136	179	261	263	**301**
Kazachstan	10	8	25	8	**6**
Kenia	12	26	19	20	**22**
Kirgizië	17	12	14	6	**6**
Kiribati	0	1	0	0	**0**
Koeweit	27	11	12	32	**20**
Kosovo	309	230	238	235	**216**
Kroatië	159	120	164	124	**161**
Laos	1	1	0	2	**0**
Letland	25	40	17	37	**18**
Libanon	100	82	88	71	**79**

Nationaliteit	2011	2012	2013	2014	2015
Liberia	24	39	40	34	**34**
Libië	212	217	195	197	**182**
Litouwen	107	65	65	87	**91**
Luxemburg	0	1	3	2	**0**
Macedonië	146	170	139	122	**140**
Madagaskar	1	0	2	4	**1**
Malawi	1	1	0	1	**0**
Maleisië	3	2	1	2	**2**
Mali	16	41	37	36	**41**
Malta	4	1	1	1	**1**
Marokko	4.580	4.562	4.320	4.259	**3.528**
Marshall-eilanden	0	0	0	0	**1**
Mauritanië	68	89	85	69	**59**
Mauritius	4	5	9	5	**6**
Mexico	7	6	7	15	**13**
Moldavië	62	38	46	53	**56**
Monaco	0	0	0	0	**1**
Mongolië	140	194	125	111	**96**
Montenegro	15	9	16	17	**10**
Mozambique	0	0	0	1	**0**
Myanmar	1	3	2	4	**6**
Namibië	0	0	1	0	**0**
Nederland	35	27	25	38	**63**
Nepal	43	56	69	58	**49**
Nicaragua	0	2	3	1	**1**
Nieuw Zeeland	0	0	1	3	**1**
Niger	14	22	37	37	**35**
Nigeria	209	231	266	265	**265**
Noord-Korea	9	6	2	1	**1**
Noorwegen	3	0	1	3	**2**
Oeganda	4	6	5	6	**5**
Oekraïne	153	188	161	243	**265**
Oezbekistan	7	7	6	9	**7**
Oman	0	1	1	0	**0**
Onbekende nationaliteit	443	581	665	566	**239**
Oostenrijk	1	3	3	11	**6**
Pakistan	455	478	489	454	**416**
Palestijnse Autoriteit	864	582	395	318	**186**
Panama	1	0	2	2	**1**
Paraguay	6	4	3	7	**4**
Peru	6	7	12	9	**5**
Polen	392	487	482	470	**468**
Portugal	20	40	36	30	**30**
Roemenië	2.555	2.256	2.472	2.023	**1.782**
Rusland	279	296	283	274	**193**

Nationaliteit	2011	2012	2013	2014	2015
Rwanda	17	27	26	48	**45**
Sao Tomé en Principe	2	1	2	1	**0**
Senegal	94	101	115	127	**117**
Servië	598	659	698	506	**582**
Sierra Leone	31	30	33	46	**63**
Singapore	0	0	1	0	**0**
Slovenië	7	5	6	7	**11**
Slowakije	116	107	123	127	**130**
Soedan	33	52	56	97	**108**
Somalië	189	150	170	217	**233**
Spanje	39	58	59	41	**65**
Sri Lanka	22	47	22	33	**12**
Staatsloze	15	26	23	4	**20**
Suriname	40	39	45	92	**67**
Swaziland	0	0	0	1	**0**
Syrië	150	376	504	1.039	**1.636**
Tadzjikistan	7	1	1	5	**1**
Taiwan	0	0	1	0	**0**
Tanzania	15	13	26	25	**19**
Thailand	15	17	17	22	**21**
Togo	31	25	41	44	**61**
Trinidad en Tobago	2	0	0	0	**1**
Tsjaad	13	13	17	16	**33**
Tsjechië	60	67	65	52	**51**
Tunesië	1.459	1.215	1.023	999	**855**
Turkije	301	348	276	303	**229**
Turkmenistan	0	1	0	0	**0**
Uruguay	0	2	1	0	**2**
Venezuela	12	8	5	11	**11**
Verenigd Koninkrijk	26	25	13	23	**34**
Verenigde Arabische Emiraten	3	3	1	2	**5**
Verenigde Staten	22	19	30	23	**10**
Vietnam	80	125	63	55	**90**
Vluchteling	0	1	2	0	**0**
Westelijke Sahara	4	1	1	2	**2**
Wit-Rusland	18	36	22	16	**13**
Zambia	0	0	0	1	**3**
Zimbabwe	2	0	5	1	**1**
Zuid Soedan	0	0	0	0	**1**
Zuid-Afrika	9	5	5	5	**3**
Zuid-Korea	2	0	3	2	**0**
Zweden	7	0	4	5	**8**
Zwitserland	1	3	4	0	**0**
TOTAAL	27.820	28.014	26.556	24.874	24.037

Tabel 4. Aantal geïntercepteerde personen / jaar (Bron: Directie van de operaties inzake bestuurlijke politie)

Jaar	Aantal onderscheppingen
2007	24.573
2008	25.678
2009	27.952
2010	25.551
2011	27.820
2012	28.014
2013	26.556
2014	24.874
2015	24.037
2016 (jan-mei)	12.752

2. DATA VAN DE SOCIALE INSPECTIE-DIENSTEN

2.1. | Omschrijving

Controle-acties worden doorgaans uitgevoerd door de Sociale Inspectie van de FOD Sociale Zekerheid en de politiediensten (Federale Politie of Lokale Politie) en soms ook door de Dienst Toezicht Sociale Wetten van de FOD Werk (TSW) in bepaalde sectoren (exotische restaurants, schoonmaakbedrijven, land- en tuinbouwbedrijven, confectieateliers, prostitutie)[529]. De controles zijn soms ook gericht op bepaalde plaatsen waar mensen worden tewerkgesteld (bouwplaatsen, schroothandel, bosbedrijven, marktplaatsen ...) en waar de politie- of inspectiediensten informatie hebben gekregen over potentiële exploitatie (informatie van de arbeidsauditeur bijvoorbeeld).

Vanaf 2016 is de opsporing van mensenhandel-inbreuken en socialedumpingpraktijken, nog meer dan voorheen, een prioriteit voor de Sociale Inspectie. Dat is misschien ook al te merken in de vaststellingen voor 2015. De basis voor de data van de Sociale Inspectie is een cijferdocument met gegevens volgens vijf parameters: de landen waaruit de slachtoffers afkomstig zijn, de economische sectoren, de types van inbreuken, het aantal inbreuken en het aantal werknemers voor wie overtredingen zijn vastgesteld.

Die gegevens zijn het resultaat van de statistische verwerking van alle processen-verbaal: enerzijds pro justitia's verzonden aan de procureur des Konings of aan de arbeidsauditeur, anderzijds de strafrapporten gericht aan de arbeidsauditeur, aan de procureur of aan de onderzoeksrechter wanneer het onderzoek op last van die laatste is gebeurd.

2.2. | Voorstelling van de data over mensenhandel

Tabel 5. Processen-verbaal voor inbreuken mensenhandel met het oog op economische uitbuiting (Bron: Sociale Inspectie)

	2011	2012	2013	2014	2015
Processen-verbaal	33	38	29	37	58
Aantallen werknemers	46	123	69	48	425

In 2015 stelde de Sociale Inspectie 58 processen-verbaal op met vaststellingen van inbreuken mensenhandel met het oog op economische uitbuiting[530].

425 werknemers in totaal is een enorm hoog aantal, zeker in vergelijking met de voorgaande jaren. Op onze vraag om verheldering leverde de Sociale Inspectie ons enkele elementen ter verklaring: liefst 329 van de 425 werknemers die in totaal waren betrokken bij de vaststellingen mensenhandel die de Sociale Inspectie deed in 2015, waren tewerkgesteld in de transportsector. Het gaat onder meer om 168 Bulgaren en 139 Slovaken. De vaststellingen volgen uit de afronding van een

529 Zie: *Jaarverslag 2010, Toezicht Sociale Wetten*, hoofdstuk 8. De strijd tegen de Mensenhandel, www.werk.belgie.be.

530 58 processen-verbaal, waarvan 19 pro justitia's, betreffende 372 werknemers en 39 strafrapporten, betreffende 53 werknemers.

aantal complexe fraudedossiers in de transportsector. Socialedumpingdossiers vergen grondige onderzoeken die veel capaciteit en tijd vragen. Steeds vaker worden in die socialedumpingdossiers indicatoren van economische uitbuiting vastgesteld, vaak met chauffeurs uit Oost-Europese EU-landen als slachtoffers.

De hoge cijfers zijn ten slotte ook het resultaat van verscherpte prioriteiten en dito aanpak, met verscherping van de focus mensenhandel/economische uitbuiting bij de Sociale Inspectie.

Voor een goed begrip is het ook belangrijk te weten dat het gaat om dossiers die in 2015 werden afgesloten, maar eerder werden opgestart en betrekking hebben op feiten die zich uitstrekken over meerdere jaren.

Van de 425 werknemers die betrokken waren bij de vastgestelde inbreuken in 2015, verwees de Sociale Inspectie 74 personen door naar een gespecialiseerd centrum voor begeleiding van slachtoffers van mensenhandel. Hierna volgen hun nationaliteiten.

Tabel 6. Processen-verbaal mensenhandel 2015 (n = 58) volgens de economische sectoren waarop ze betrekking hebben (Bron: Sociale Inspectie)

Sector	Processen-verbaal
Bouw	14
Horeca	14
Kleinhandel	11
Wegtransport	9
Garages	2
Groothandel	2
Schoonmaak	1
Andere	5
Totaal	**58**

Tabel 7. Processen-verbaal voor inbreuken mensenhandel met het oog op economische uitbuiting, volgens de belangrijkste sectoren en nationaliteiten van de betrokken werknemers (2015) (Bron: Sociale Inspectie)

Nationaliteit	Sector
170 Bulgaren	waarvan 168 in de transportsector
140 Slovaken	waarvan 139 in de transportsector
24 Kroaten	allen in de bouw
18 Marokkanen	waarvan 8 in de bouw en 5 in de horeca
11 Indiërs	waarvan 10 in de horeca
8 Esten	allen in de transportsector
8 Tsjechen	allen in de transportsector

Tabel 8. Aantal processen-verbaal in functie van de sector en de nationaliteit van de slachtoffers: Mensenhandel (economische uitbuiting, art. 433*quinquies*, 3°) (Bron: Sociale Inspectie)

Landen	Sport en recreatie	Koerier en postdiensten	Transport	Huishoude-lijk werk	Groot- en Detailhandel	Horeca	Bouw	TOTAAL
Algerije					1			1
Bulgarije						2		2
Burkina Faso					1			1
China - Volksrepubliek						2		2
Congo - Volksrepubliek				1				1
Guinee					1			1
Hongarije						1		1
India					1	10		11
Kroatië (Republiek)							13	13
Lesotho				1				1
Marokko		2		1	2	4	8	17
Nigeria - Federale Republiek	1							1
Pakistan					4			4
Polen						1	2	3
Republiek Slovakije						1		1
Roemenië			2				1	3
Rusland (Federatie)				1				1
Slovenië (Republiek)							1	1
Tunesië					1	1	4	6
Turkije							2	2
Andere							1	1
Totaal	**1**	**2**	**2**	**4**	**11**	**22**	**32**	**74**

Tabel 9. Werknemers ten aanzien waarvan mensenhandel werd vastgesteld in 2015 en die doorverwezen werden naar de gespecialiseerde centra (n = 74) en hun nationaliteit (Bron: Sociale Inspectie)

Landen	Werknemers
Marokko	17
Kroatië	13
India	11
Tunesië	6
Pakistan	4
Polen	3
Roemenië	3
Bulgarije	2
China	2
Turkije	2
Andere	11
Totaal	**74**

Vaststellingen en tendensen

- Marokkanen zijn in 2015, net als in 2014, de meest voorkomende slachtoffers in pv's van de Sociale Inspectie;
- Kroaten zijn voor het eerst prominent aanwezig, wat samenvalt met de toetreding van Kroatië tot de EU en met prominente aanwezigheid van EU-slachtoffers in de bouw;
- Slovaakse en Bulgaarse werknemers bevinden zich nauwelijks in deze doorverwijzingscijfers, ondanks hun zeer grote aanwezigheid in pv's, met name in de transportsector.

3. DATA VAN DE PARKETTEN

3.1. | Omschrijving

De hiernavolgende gegevens zijn afkomstig van de statistische analisten van het College van Procureurs-generaal. Ze zijn een weergave van de informatie die bekend is over de zaken die in de loop van 2015 zijn binnengekomen bij de correctionele parketten.

De gegevens hebben twee klassieke 'intrinsieke' beperkingen: het betreft uitsluitend zaken ten laste van meerderjarigen en de gegevens van het parket van Eupen ontbreken.

Op 1 april 2014 trad het nieuwe gerechtelijke landschap in werking, waardoor de voorstelling van de cijfers dit jaar voor de eerste keer gebeurt conform de nieuwe gerechtelijke indeling in 14 parketten in eerste instantie: 13 bij de rechtbanken van eerste aanleg en het federaal parket.

Een belangrijker manco zijn de dossiers die door de arbeidsauditeurs worden afgehandeld. Hoewel de arbeidsauditoraten kunnen registreren in het REA/TPI-systeem, dat de basis vormt voor die datacollectie, gebeurt dat niet systematisch. Daarom ontbreken in de tabellen hierna de gegevens over zaken die zijn binnengekomen bij de auditoraten. Die structurele onderrapportage is een belangrijke tekortkoming.

De zaken die in deze tabellen zijn opgenomen, kunnen zaken betreffen met één of meerdere daders, maar ook zaken waarvan de dader (nog) niet bekend is.

3.2. | Voorstelling van de data over mensenhandel

Tabel 10. Binnenkomende zaken bij de parketten in 2011, 2012, 2013, 2014 en 2015, voor zaken mensenhandel, volgens ressort en uitbuitingsfinaliteit (Bron: College van Procureurs-generaal, statistische analisten)

MENSENHANDEL		37L: Seksuele uitbuiting (art. 33*quinquies* §1, 1°)	29E: Uitbuiting van de bedelarij (art. 433*quinquies* §1, 2°)	55D: Uitbuiting van werk (art. 433*quinquies* §1, 3°)	55E: Illegale wegname organen (art. 433*quinquies* §1, 4°)	55F: Doen plegen van misdrijven (art. 433*quinquies* §1,5°)	Totaal
ANTWERPEN	2011	31	2	41	0	3	**77**
	2012	27	0	28	0	4	**59**
	2013	26	1	38	0	2	**67**
	2014	26	2	26	1	1	**56**
	2015	45	2	30	0	2	**79**
BRUSSEL	2011	99	5	30	1	1	**136**
	2012	111	4	46	0	3	**164**
	2013	116	5	35	1	14	**171**
	2014	26	3	25	0	7	**61**
	2015	25	2	23	0	4	**54**
GENT	2011	15	1	42	0	0	**58**
	2012	28	1	35	0	3	**67**
	2013	22	2	52	0	6	**82**
	2014	38	3	30	0	1	**72**
	2015	47	6	27	0	5	**85**
LUIK	2011	21	0	25	0	4	**50**
	2012	16	2	32	1	2	**53**
	2013	22	4	43	0	15	**84**
	2014	14	6	25	0	7	**52**
	2015	20	0	26	0	2	**48**
BERGEN	2011	4	0	27	0	5	**36**
	2012	5	0	22	0	5	**32**
	2013	9	0	16	0	1	**26**
	2014	6	0	9	0	0	**15**
	2015	14	0	18	0	1	**33**
FEDERAAL PARKET	2011	0	0	0	0	1	**1**
	2012	3	0	1	1	1	**6**
	2013	1	0	0	0	1	**2**
	2014	1	0	0	0	1	**2**
	2015	0	0	0	0	0	**0**
TOTAAL	2011	170	8	165	1	14	**358**
	2012	190	7	164	2	18	**381**
	2013	196	12	184	1	39	**432**
	2014	111	14	115	1	17	**258**
	2015	151	10	124	0	14	**299**

Vaststellingen en tendensen

- Met 299 binnengekomen zaken in 2015 stellen we een kleine, maar wellicht relevante, stijging vast, in vergelijking met 2014 dat het laagste cijfer kende sinds 2008;
- Die stijging wordt vooral vastgesteld bij zaken van seksuele uitbuiting, terwijl net dat soort dossiers in 2014 spectaculair was gedaald, voornamelijk in het ressort Brussel;
- Nochtans zijn het alle andere ressorten die deze stijging laten zien, behalve Brussel. In Antwerpen gaat het zelfs om een sterke stijging, zowel in absolute als in relatieve termen;
- De lichte stijging van het aantal binnengekomen zaken mensenhandel met het oog op uitbuiting van werk verdient enig voorbehoud omdat de dossiers van de arbeidsauditoraten niet zijn opgenomen en er dus geen globaal beeld kan geschetst worden.

3.3. | Voorstelling van de data over mensensmokkel

Tabel 11. Binnenkomende zaken bij de parketten in 2010, 2012, 2013, 2014 en 2015, voor zaken mensensmokkel en andere inbreuken, volgens ressort (Bron: College van procureurs-generaal, statistische analisten)

MENSENSMOKKEL		55G (art. 77*bis*, 77*ter*, 77*quater* en 77*quinquies* Vreemdelingenwet)
ANTWERPEN	2010	21
	2012	36
	2013	29
	2014	18
	2015	26
BRUSSEL	2010	61
	2012	138
	2013	108
	2014	114
	2015	72
GENT	2010	228
	2012	129
	2013	127
	2014	177
	2015	250
LUIK	2010	13
	2012	13
	2013	14
	2014	5
	2015	9
BERGEN	2010	2
	2012	3
	2013	6
	2014	3
	2015	4
FEDERAAL PARKET	2010	0
	2012	4
	2013	5
	2014	0
	2015	3
TOTAAL	2010	325
	2012	323
	2013	289
	2014	317
	2015	364

Vaststellingen en tendensen

- Het aantal binnengekomen zaken is merkbaar gestegen in 2015, zeker in het licht van de relatieve stabiliteit in de voorgaande jaren;
- Het ressort Gent, met alle smokkeldossiers van Oost- en West-Vlaanderen staat afgetekend op kop voor de binnenkomende zaken mensensmokkel.

4. DATA VAN DE DIENST VREEMDE-LINGENZAKEN

4.1. | Omschrijving

De Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) rapporteerde in het verleden in zijn activiteitenverslagen vrij uitgebreid over het optreden van zijn cel Minderjarigen/Slachtoffers van Mensenhandel (MINTEH). Die rapportage werd in 2015 ingrijpend ingeperkt. Toch maakt de cel nu nog een specifieke rapportage voor Myria voor de opmaak van het cijferonderdeel in dit jaarverslag.

In dit data-onderdeel bekijken we eerst de informatie over de slachtoffers mensenhandel en mensensmokkel die in 2015 voor het eerst een verblijfsdocument ontvingen. Vervolgens belichten we het totaalaantal verblijfsdocumenten dat in 2015 voor alle slachtoffers in procedure is afgegeven. Wanneer er verzwarende omstandigheden zijn, kunnen ook slachtoffers mensensmokkel een verblijfsdocument ontvangen.

4.2. | Slachtoffers mensenhandel die in 2015 voor het eerst een verblijfsdocument ontvingen

Tabel 12. Slachtoffers mensenhandel die in 2014 voor het eerst een verblijfsdocument ontvingen (Bron: Dienst Vreemdelingenzaken, Cel MINTEH, Coralie Craeye)

Jaar	Aantal
2009	107
2010	123
2011	129
2012	127
2013	116
2014	138
2015	117

Voor 2015 gaat het om 117 slachtoffers, een uitgesproken daling in vergelijking met 2014.

Tabel 13. Slachtoffers mensenhandel die in 2015 een eerste verblijfsdocument ontvingen, volgens geslacht, leeftijd en uitbuitingsvorm (Bron: Dienst Vreemdelingenzaken, Cel MINTEH, Lionel Brackman)

Leeftijd	Seksuele uitbuiting			Economische uitbuiting			Andere uitbuitingsvormen			Totaal		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
<18	4	1	5	0	1	3	0	3	6	**4**	**5**	**14**
18-25	15	19	22	19	18	9	0	1	1	**34**	**38**	**32**
26-30	8	12	7	13	26	6	0	0	0	**21**	**38**	**13**
>30	10	11	10	47	41	43	0	5	5	**57**	**57**	**58**
Totaal	**37**	**43**	**44**	**79**	**86**	**61**	**0**	**9**	**12**	**116**	**138**	**117**
Mannen	***1***	***5***	***2***	***67***	***74***	***52***	***0***	***5***	***9***	***68***	***84***	***63***
Vrouwen	***36***	***38***	***42***	***12***	***12***	***9***	***0***	***4***	***3***	***48***	***54***	***54***

Vaststellingen en tendensen

- Voor het eerst sinds 2011 (15) neemt het aantal minderjarige slachtoffers van mensenhandel opnieuw toe. Na 5 minderjarigen in 2014, gaat het in 2015 om 14 minderjarige slachtoffers, waarvan 5 in omstandigheden van seksuele uitbuiting en 6 in andere uitbuitingsomstandigheden (bedelarij en/of gedwongen plegen van misdrijven);
- Het aantal mannen dat in het slachtofferstatuut stapte, daalt opnieuw, na het hoogtepunt van 2014, zowel in absolute (63) als in relatieve cijfers (54%);
- De algemene daling is vooral toe te schrijven aan de daling van slachtoffers van economische uitbuiting;
- Het relatief aandeel van nieuwe slachtoffers van seksuele uitbuiting stijgt opnieuw, nadat 2013 het hoogste relatieve aandeel slachtoffers van economische uitbuiting ooit had laten zien.

Tabel 14. Slachtoffers mensenhandel die in 2015 een eerste verblijfsdocument ontvingen, volgens de meest voorkomende nationaliteiten en de uitbuitingsvorm (Bron: Dienst Vreemdelingenzaken, Cel MINTEH, Lionel Brackman)

Nationalité	Seksuele uitbuiting	Economische uitbuiting	Andere	Totaal
Roemenië	5	8	10	**23**
Marokko	0	11	0	**11**
India	0	10	1	**11**
Nigeria	9	1	0	**10**
Hongarije	6	2	0	**8**
Albanië	5	1	0	**6**
Thailand	5	0	0	**5**
Bulgarije	2	3	0	**5**
Benin	0	4	0	**4**
Kameroen	3	0	0	**3**
Bangladesh	0	3	0	**3**
Algerije	0	3	0	**3**

Vaststellingen en tendensen

- Voor het vierde jaar op rij maken Marokko en Roemenië samen het hoogste aantal slachtoffers uit. Roemenië deelt de tweede plaats met India;
- Slachtoffers uit India en Nigeria zijn prominenter aanwezig in deze tabel dan in 2014 nog het geval was;
- Liefst 10 Roemeense slachtoffers zijn in andere uitbuitingsvormen dan seksuele en economische uitbuiting terug te vinden (bedelarij en gedwongen plegen van misdrijven).

Tabel 15. Verblijfsdocumenten afgeleverd in 2012, 2013, 2014 en 2015 (Bron: DVZ)

	2012		2013		2014		2015		Totaal			
									2012	2013	2014	2015
	M	V	M	V	M	V	M	V	M&V	M&V	M&V	M&V
BGV 45 dagen (MH)	18	18	18	12	22	11	11	6	**36**	**30**	**33**	**17**
Immatriculatie-attest (IA)	70	73	69	48	86	53	64	51	**143**	**117**	**139**	**115**
Verlenging IA	4	8	8	7	6	5	9	14	**12**	**15**	**11**	**23**
Tijdelijk BIVR (MH)	61	45	62	38	57	28	59	31	**106**	**100**	**85**	**90**
Verlenging BIVR (MH)	285	158	293	168	300	150	304	122	**441**	**461**	**450**	**426**
Onbeperkt BIVR (MH)	15	20	25	21	16	17	0	6	**35**	**46**	**33**	**6**
Tijdelijk BIVR (Humanitair)	2	2	1	1	1	1	12	17	**4**	**2**	**2**	**29**
Verlenging BIVR (Humanitair)	17	34	10	21	14	17	24	12	**51**	**31**	**31**	**36**
Onbeperkt BIVR (Humanitair)	7	4	14	12	10	12	19	17	**11**	**26**	**22**	**36**
Bijlage 13 (BGV)	3	4	7	4	5	9	1	1	**7**	**11**	**14**	**2**
Verlenging Bijlage 13	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**482**	**366**	**507**	**332**	**517**	**303**	**503**	**277**	**848**	**839**	**820**	**780**

Deze tabel is voorlopig het enige overzicht om een indicatie te geven van het aantal personen dat zich in het statuut mensenhandel bevindt. Een bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister (BIVR), dat tijdelijk is en/of verlengd wordt, is steeds een BIVR voor een periode van zes maanden. Normaal ontvangen slachtoffers er dus twee per jaar zolang ze in het statuut zitten. De 426 verlengingen van een BIVR (MH) betreffen dus ongeveer 213 individuele slachtoffers.

Vaststellingen en tendensen

- De 780 beslissingen tot afgifte of verlenging van een verblijfstitel hebben zowel betrekking op de nieuwe slachtoffers van 2014, als die van vóór 2013 die zich in een fase van het statuut bevinden en tegenover wie één of meerdere beslissingen zijn genomen;
- Het aantal machtigingen tot verblijf voor onbepaalde duur om humanitaire redenen is het hoogste van de voorbije jaren;
- Het aantal 'instapdocumenten' (bevelen om het grondgebied binnen de 45 dagen te verlaten en immatriculatieattesten) is sterk teruggevallen, en geeft aan dat die praktijk gaandeweg aan belang inboet.

4.3. | Data over de slachtoffers mensensmokkel in 2015

Ook mensen die het slachtoffer zijn van mensensmokkel met verzwarende omstandigheden kunnen een beroep doen op het slachtofferstatuut. Voor die slachtoffers zal alleen een verblijfstitel worden afgeleverd wanneer er bijvoorbeeld geweld is gebruikt of wanneer ze minderjarig zijn.

Tabel 16. Slachtoffers mensensmokkel onder verzwarende omstadigheden die in 2015 een eerste verblijfsdocument ontvingen (Bron: Dienst Vreemdelingenzaken, Cel MINTEH)

Jaar	Aantal
2009	17
2010	14
2011	20
2012	30
2013	13
2014	18
2015	14

Het gaat om 14 slachtoffers in 2015: de helft jongens en de helft meisjes. 6 van hen waren minderjarig, 1 jongen en 5 meisjes. Van deze 6 minderjarigen, waren er 4 afkomstig uit Afghanistan.

Dit zijn de nationaliteiten:

- Afghanistan: 6
- Albanië: 3
- Iran: 2
- India, Nigeria en Ghana: 1

4.4. | Een data-onderdeel afkomstig van de Dienst Vreemdelingenzaken dat een indicator vormt voor de mensensmokkel-problematiek

Tabel 17. Aantal beslissingen van de DVZ als reactie op de administratieve verslagen van de politie naar aanleiding van inklimming op randparkings (Bron: Dienst Vreemdelingenzaken)

Jaar	Laten beschikken	BGV	Opsluitingen
2015	1.063	2.602	251
2016 (tot 31/5/2016)	1.324	3.048	163

Tabel 18. Nationaliteiten van de personen die in België aangehouden werden naar aanleiding van transitmigratie (Bron: Dienst Vreemdelingenzaken)

Nationaliteit	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 (tot 31/5)
Afghanistan	201	164	255	157	167	474	352
Albanië	8	53	105	151	155	213	67
Algerije	678	508	490	159	113	138	83
Angola	1	0	0	0		18	1
Armenië		0	0	0			1
Bangladesh	2	21	7	6			1
Kameroen		0	2	0		0	
China	6	1	4	0	4	9	9
Colombia			3	0		0	
DR Congo	1	0	0	0		2	2
Egypte	2	20	4	6	9	5	32
Eritrea	34	52	49	89	236	126	178
Ethiopië	1	0	1	0	5	2	5
Georgië	2	0	1	0	1	0	
India	429	138	94	191	94	56	136
Indonesië		4	0	0			
Irak	181	70	58	30	37	775	979
Iran	235	267	302	229	290	758	1.747
Kosovo		0	1	4	4	12	6
Koeweit		14	5	5	23	16	5
Libanon	2	0	0	0	3	4	1
Liberia	1	0	0	0			37
Libië	8	18	10	10	10	6	
Mali	2	2	0	0			
Marokko	96	74	71	74	121	106	67
Mauritanië	4	2	1	0		1	
Moldavië	3	0	0	0			
Myanmar			1	1		0	
Nepal		0	3	0		0	1
Nigeria		0	0	1		0	0
Oekraïne		0	4	1		6	3
Pakistan	4	9	76	22	42	39	43
Palestina	204	78	48	15	11	9	37
Rusland		1	0	0			
Servië		0	2	0		0	
Somalië	15	24	0	6	8	25	25
Soedan	33	2	4	11	17	45	26
Sri Lanka	3	0	15	1	4	4	
Syrië	2	13	74	123	483	972	622
Tanzania		4	2	0		0	
Tunisië	44	43	21	8	23	22	26
Turkmenistan			1	0		0	
Turkije		7	16	10	9	9	6
Vietnam	160	42	95	9	13	54	25
Onbepaald	11	4	8	10	9	10	12
TOTAAL	**2.373**	**1.635**	**1.833**	**1.329**	**1.891**	**3.916**	**4.535**

5. DATA VAN DE GESPECIALISEERDE CENTRA VOOR SLACHTOFFERS

5.1. | Omschrijving

We rapporteren hier de cijfers van de slachtoffers voor wie de gespecialiseerde centra in de loop van 2015 een eerste begeleiding hebben opgestart. De cijfers over die nieuwe begeleidingen beantwoorden aan de typologie die in de rondzendbrief van 26 september 2008 is voorzien[531]. Zodra de eerste fase (reflectieperiode) is opgestart, en dus een bevel om het grondgebied te verlaten is afgeleverd, is er sprake van een begeleiding. De vorm van de psychosociale en juridisch-administratieve begeleiding verschilt van centrum tot centrum.

In dit jaarverslag vindt u alleen geïntegreerde tabellen, één voor mensenhandel en één voor mensensmokkel, die zowel de leeftijd, het geslacht, de nationaliteit en de uitbuitingsvorm weergeven. Elk van de gespecialiseerde centra heeft daartoe de nodige cijfers aangeleverd, die Myria telkens in één tabel heeft verwerkt.

De hiernavolgende tabellen leveren geen inzicht in de volledige begeleidingsactiviteit en opvangcapaciteit van de centra. Zo blijft de duur van de begeleiding, een erg belangrijke indicator, onbesproken omdat hij beter en meer terecht aan bod komt in een afzonderlijke beschrijving en analyse. De cijfers van de DVZ over de verlenging van documenten, in het kader van de mensenhandelprocedure, zijn wel een mogelijke indicator waarvan de evolutie van 2011 tot 2015 in Tabel 15 is terug te vinden.

Een rapportage over en analyse van de meldingen van personen voor wie geen begeleiding is opgestart, is binnen het bestek van dit verslag niet mogelijk, hoewel dat zeker relevant zou zijn voor de kennis van en het beleid rond mensenhandel en uitbuiting. De behandeling van alle aanmeldingen is een belangrijke verantwoordelijkheid voor de centra en betekent een grote werklast. Voor meer informatie nodigen we u uit om hun jaarverslagen te raadplegen.

Het Belgisch systeem vormt een gesloten systeem. De cijfers van de opgestarte begeleidingen door de gespecialiseerde centra en de afgegeven verblijfsdocumenten (DVZ) weerspiegelen daardoor logischerwijze die van de DVZ, zoals tabel 21 illustreert.

Tabel 19. Nieuwe begeleidingen opgestart door de gespecialiseerde centra voor slachtoffers mensenhandel én mensensmokkel, 2006-2015
(Bron: jaarverslagen Mensenhandel en mensensmokkel, Centrum)

Jaar	Aantal
2006	172
2007	179
2008	196
2009	158
2010	141
2011	153
2012	174
2013	148
2014	174
2015	153

5.2. | Voorstelling van de data slachtoffers mensenhandel

Tabel 20. Nieuwe begeleidingen opgestart door de gespecialiseerde centra, uitsluitend voor slachtoffers mensenhandel (Bron: jaarverslagen Mensenhandel en mensensmokkel, Centrum)

2010	2011	2012	2013	2014	2015
130	133	143	133	158	135

531 Zie: rondzendbrief van 26 september 2008 inzake de invoering van een multidisciplinaire samenwerking met betrekking tot de slachtoffers van mensenhandel en/of van bepaalde zwaardere vormen van mensensmokkel.

Tabel 21. Nieuwe begeleidingen opgestart in 2015 voor slachtoffers van mensenhandel, volgens uitbuitingsvorm, geslacht en leeftijdsgroep (Bron: gespecialiseerde centra, bewerking Myria)

Nationaliteit	Seksueel				Bedelarij				Economisch				Organenhandel				Gedwongen plegen van misdrijven				TOTAAL
	Vrouwen		Mannen		Vrouwen		Mannen		Vrouwen		Mannen		Vrouwen		Mannen		Vrouwen		Mannen		
	Min.	Maj.	Min.	Maj.	Min.	Maj.	Min.	Maj.	Min.	Maj.	Min.	Maj.	Min.	Maj.	Min.	Maj.	Min.	Maj.	Min.	Maj.	
Roemenië	0	6	0	0	0	1	0	2	0	2	0	7	0	0	0	0	0	1	0	0	**19**
Marokko	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	**13**
India	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	8	0	0	0	0	0	0	0	1	**13**
Nigeria	2	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	**11**
Hongarije	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	**10**
Thailand	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**7**
België	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	**6**
Albanië	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**5**
Bulgarije	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	**5**
Benin	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	**4**
Algerije	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	**3**
Bangladesh	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	**3**
Brazilië	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	**3**
Kameroen	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**3**
Pakistan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	**3**
Tunesië	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	**3**
Ecuador	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	**2**
Egypte	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	**2**
Iran	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	**2**
Bolivië	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
Burkina Faso	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
DR Congo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
Ivoorkust	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
Kazachstan	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
Madagascar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
Nederland	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
Oekraïne	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
Polen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
Rusland	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
Senegal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
Servië	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
Slowakije	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
Spanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
Syrië	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
Togo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
Tsjechië	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
Turkije	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
SUBTOTAAL	**2**	**51**	**1**	**1**	**0**	**2**	**0**	**2**	**1**	**9**	**1**	**63**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**1**	
TOTAAL	**55**				**4**				**74**				**0**				**2**				**135**

Vaststellingen en tendensen

- Voor het vijfde jaar op rij maken Marokko en Roemenië samen het hoogste aantal slachtoffers mensenhandel uit, al zette India zich wel naast Marokko in 2015;
- Nigeria en Hongarije, met respectievelijk 11 en 10 slachtoffers, vervolledigen de top vijf;
- Van de 5 minderjarige slachtoffers mensenhandel, zijn er 2 Nigeriaanse meisjes.

5.3. | Voorstelling van de data slachtoffers mensensmokkel

Tabel 22. Nieuwe begeleidingen opgestart in 2015 voor slachtoffers van mensensmokkel, volgens nationaliteit, geslacht en leeftijdsgroep (Bron: gespecialiseerde centra, bewerking Myria)

Nationaliteit	Smokkel				TOTAAL
	Vrouwen		Mannen		
	Min.	Maj.	Min.	Maj.	
Afghanistan	3	1	0	2	**6**
Iran	0	2	0	2	**4**
Albanië	0	1	0	2	**3**
Ghana	0	0	0	1	**1**
India	0	0	0	1	**1**
Nigeria	0	0	0	1	**1**
Pakistan	0	0	0	1	**1**
Somalië	0	0	1	0	**1**
TOTAAL	**3**	**4**	**1**	**10**	**18**

6. DATA VAN JUSTITIE

6.1. | Omschrijving

Op verzoek van Myria heeft de Dienst Strafrechtelijk Beleid informatie aangeleverd over de veroordelingen voor mensenhandel en mensensmokkel. Die statistieken zijn opgemaakt aan de hand van gegevens uit het Centraal Strafregister. Daarin staan de beslissingen ingeschreven die kracht van gewijsde hebben; ze zijn door de griffies van de hoven en rechtbanken aan het Strafregister overgemaakt. Die inschrijvingen gebeuren nog manueel (terwijl politie en parketten hun data geautomatiseerd verwerken).

6.2. | Voorstelling van de data inzake mensenhandel

De cijfers die hier worden voorgesteld zijn een weergave van het aantal definitieve veroordelingen, dus veroordelingen waartegen geen beroep meer mogelijk is. Eén veroordeling heeft derhalve betrekking op vonnissen of arresten, waarbij één of meerdere personen konden terechtstaan. De uitbuitingsvormen worden daarbij onvoldoende goed geregistreerd om ze in het kader van deze rapportage kenbaar te maken.

Tabel 23. Veroordelingen voor mensenhandel in 2015 (Bron: Dienst Strafrechtelijk Beleid, volgens vaststelling op 15 december 2015)

Jaar	Veroordelingen
2011	81
2012	82
2013	90
2014	84
2015	50

Wat deze 50 vonnissen en arresten met veroordeling voor mensenhandel betreft: het gaat om 50 definitieve gerechtelijke uitspraken, met 93 veroordeelde personen. 30 zaken daarvan betreffen seksuele uitbuiting, 17 economische uitbuiting en 3 het onder dwang doen plegen van misdrijven.

Tabel 24. Verzwarende omstandigheden bij de 50 veroordelingen die uitgesproken zijn in 2015 voor feiten van mensenhandel (Bron: Dienst Strafrechtelijk Beleid)

Type verzwarende omstandigheden	Aantal
Door het gebruik van frauduleuze methodes, geweld, bedreigingen of andere vormen van dwang	26
Door het misbruik van de bijzonder kwetsbare situatie waarin het slachtoffer zich bevindt	30
Als de betrokken activiteit een gebruikelijke activiteit was	25
Als de betrokken activiteit de deelname inhoudt aan de hoofd- of bijkomende activiteit van een vereniging en dat de schuldige al dan niet de leiding erover heeft	29
Als het slachtoffer minderjarig is	30

Tabel 25. Straffen uitgesproken bij de 93 veroordelingen die uitgesproken zijn in 2015 voor feiten van mensenhandel (Bron: Dienst Strafrechtelijk Beleid)

Beslissing	Aantal
Gevangenisstraf	88
Gevangenisstraf met uitstel	52
Boete	79
Boete met uitstel	32
Verbeurdverklaring	50
Ontzetting uit rechten	52
Beroepsverbod	3
Werkstraf	1

Tabel 26. Belangrijkste nationaliteiten van de veroordeelden voor mensenhandel (Bron: Dienst Strafrechtelijk Beleid)

Nationaliteit	Aantal
België	32
Onbekend/niet opgetekend	13
Afghanistan	7
Roemenië	7
Albanië	4
Bulgarije	3
Frankrijk	2
Hongarije	2
India	2
Irak	2

Tabel 27. Geslacht van de veroordeelden voor mensenhandel (Bron: Dienst Strafrechtelijk Beleid)

Geslacht	Aantal
V	17
M	71
Niet vermeld	5
Totaal	**93**

6.3. | Voorstelling van de data inzake mensensmokkel

Tabel 28. Voorstelling van de veroordelingen voor mensensmokkel (Bron: Dienst Strafrechtelijk Beleid, volgens vaststelling op 16 maart 2016)

Nationaliteit	Aantal
België	21
Albanië	8
Bulgarije	5
Irak	5
Afghanistan	4
Iran	3
Roemenië	3
Somalië	3
Andere	18
Onbekend/niet-geëncodeerd	20
Totaal	**90**

Er is sprake van minimum 90 personen die in de loop van 2015 een definitieve veroordeling voor mensensmokkel opliepen.

BESLUIT

Bij meerdere data-onderdelen is er dit jaar een vooruitgang geboekt op vlak van de doelgerichtheid en de volledigheid van de informatie.

Tegelijk heeft de interdepartementale Coördinatiecel geen initiatieven meer genomen om de data-productie te coördineren of onderlinge afstemming tussen de actoren mogelijk te maken, al was het maar voor de rapportage aan de Europese instellingen.

Daarom roept Myria de cel op om werk te maken van een efficiëntere en beter gecoördineerde dataproductie inzake het fenomeen van mensenhandel en mensensmokkel en van het optreden van de overheden en alle betrokken actoren.